

Een zorgverlener weigeren. Mag dat?

Geplaatst op 13 mei 2019

De LOC Vraagbaak ontving een vraag over zorg weigeren. Mag een zorgvrager een mannelijke zorgverlener weigeren en mag de zorgaanbieder dan verwijzen naar een andere aanbieder? In de thuiszorg komt het zorg weigeren vaker voor. In dit bericht staat wat de algemene regels en mogelijkheden zijn.

Casus

Is het toegestaan om, als je hulp nodig heb bij het wassen, te weigeren als er een mannelijke zorgverlener voor de deur staat?

Mijn echtgenote heeft hulp nodig bij het wassen. Er stond een mannelijke zorgverlener voor de deur om haar komen te wassen. Mijn echtgenote wilde dat niet. De dag erna kregen we een telefoontje van de zorgaanbieder dat we hadden geweigerd en dat we daardoor geen verzorging meer kregen zo lang er een mannelijke zorgverlener werkte op de route. De zorgaanbieder zei zelfs dat we maar naar een andere instelling moesten gaan. Dat hebben we ook gedaan, maar ik vraag mij af of dit mag?

Uitgangspunt

Uitgangspunt is dat iedere cliënt in de zorg een voorkeursaanbieder kan zoeken. Van zorgaanbieders wordt gevraagd dat ze rekening houden met de voorkeuren van de cliënt. En er worden afspraken gemaakt over welke zorg een aanbieder mag bieden. Zorgverzekeraars maken afspraken met zorgaanbieders voor Zvw-Zorg (Zorg via de Zorgverzekeringswet) en zorgkantoren maken afspraken met zorgaanbieders voor Wlz-Zorg (Zorg via de Wet langdurige zorg).

Aansluiten op wens cliënt

Het is aan de zorgorganisatie om de zorg zo te bieden, opdat deze zo veel als mogelijk aansluit op de wensen van de cliënt. Als het niet mogelijk is voor de zorginstelling om daaraan te voldoen, dan is het zaak om hierover te communiceren naar de cliënt en een onderbouwing te geven waarom de zorg niet geleverd

kan worden. Bij onvrede over de wijze waarop de zorgaanbieder communiceert, kan de cliënt contact opnemen met de klachtenfunctionaris. Daarmee geeft de cliënt een signaal af.

Omgaan met zorgweigering

In het artikel Dilemma: Hoe ga je om met zorgweigering? staat dat mannelijke zorgverleners regelmatig te maken krijgen met cliënten die geen zorg willen ontvangen omdat je een man bent. Joke de Witte en Hans van Dartel van de V&VN Commissie Ethiek geven in het artikel uitleg over wat wel en niet mag.

“Zorgvragers kunnen weigeren om een zorgrelatie aan te gaan met een bepaalde zorgverlener. Ook dat staat in de Beroepscode. Voor een goede zorgverlening is een zorgrelatie gebaseerd op wederzijds vertrouwen van essentieel belang. Als dat vertrouwen ontbreekt bij de zorgvrager, moet hij de mogelijkheid hebben naar een andere zorgverlener te gaan.

Daarnaast is er enige ruimte voor zorgvragers om aan te geven dat zij een voorkeur hebben voor een zorgverlener van een bepaalde sekse. De weigering van een mannelijke zorgverlener kan bijvoorbeeld gebaseerd zijn op de geloofsovertuiging van de zorgvrager. Maar kan ook het gevolg zijn van een traumatische ervaring, zoals seksueel geweld.

Omstandigheden

Of aan de wens van de zorgvrager voldaan kan worden is afhankelijk van de omstandigheden. Bij een tekort aan personeel of in spoedeisende situaties zal dit niet altijd mogelijk zijn. Er is geen ruimte voor zorgvragers om onderscheid te maken tussen zorgverleners op basis van andere kenmerken, zoals huidskleur, seksuele geaardheid, etniciteit of levensovertuiging.”

Zie voor meer informatie het artikel [Dilemma: Hoe ga je om met zorgweigering?](#) Van: www.zorgethiek.nu en eerder verschenen in het vaktijdschrift van de beroepsvereniging Verzorgenden Verpleegkundigen (V&VN).

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Rechten van mensen](#)